

PATVIRTINTA
Vilniaus Gedimino technikos universiteto
2011 m. liepos 5 d. rektoriaus įsakymu
Nr. 1542-DH

VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETO SOCIALINIŲ MOKSLŲ EKONOMIKOS KRYPTIES MOKSLO DOKTORANTŪROS REGLAMENTAS

I. BENDROJI DALIS

1. Vilniaus Gedimino technikos universiteto (toliau – VGTU) socialinių mokslų ekonomikos krypties mokslo doktorantūros reglamentas (toliau – Reglamentas) parengtas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 561 patvirtintus Mokslo doktorantūros nuostatus (Žin., 2010, Nr. 59-2900). Reglamento pakeitimai galimi tik suderinus su Lietuvos mokslo taryba.

2. Reglamentas nustato ekonomikos krypties mokslo doktorantūros vykdymą Vilniaus Gedimino technikos universitete nuo 2011 m. priimtiems doktorantams.

3. Nuolatinės formos mokslo doktorantūros trukmė – 4 metai, iššęstinės formos – 6 metai. Doktorantūros studijų apimtis – ne mažiau kaip 33 kreditai (ECTS).

4. Kvalifikaciniai reikalavimai (Doktorantūros komiteto nariams, doktorantų vadovams, konsultantams, gynimo tarybų nariams) nustatomi vadovaujantis Švietimo ir mokslo ministro 2010 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. V-2316 (Žin., 2010, Nr. 150-7690) – mokslininkai turi atitikti Minimalių kvalifikacinių valstybinių mokslo ir studijų institucijų mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos mokslo tarybos 2009 m. spalio 12 d. nutarimu Nr. VII-20 (Žin., 2009, Nr. 126-5472), 4.2 punkte nustatytus reikalavimus.

2. DOKTORANTŪROS VYKDYMO STRUKTŪRINIAI PADALINIAI, JŲ FUNKCIJOS IR DARBO TVARKA

5. Padalinių lygmeniu doktorantūros vykdymo dalyviais yra:

Doktorantūros komitetas;

VGTU katedros (toliau – katedros);

VGTU mokslo prorektorius (toliau – Mokslo prorektorius);

VGTU rektorius (toliau – Rektorius);

gynimo tarybos, turinčios įgaliojimus tik tos disertacijos, kurios gynimui sudaryta, atžvilgiu;

VGTU doktorantūros skyrius (toliau – Doktorantūros skyrius);

VGTU Senato mokslo komisija.

6. Doktorantūros komitetas sudaromas iš 12 aukšto lygio mokslinius tyrimus atliekančių VGTU mokslininkų. Jo sudėtis (nariai, pirmininkas ir sekretorius), suderinus su Lietuvos mokslo taryba, tvirtinama Rektoriaus įsakymu.

7. Svarbiausios doktorantūros komiteto funkcijos:

7.1. analizuoti ir prognozuoti ekonomikos krypties mokslo daktarų poreikį;

7.2. planuoti disertacinių tyrimų tematiką ir doktorantų priėmimą;

7.3. skelbti ir vykdyti disertacinių tyrimų tematikos, doktorantų vadovų ir priėmimo į doktorantūrą konkursus;

7.4. vertinti ir tvirtinti doktorantų studijų ir mokslinių tyrimų bendrus (viso doktorantūros laikotarpio) ir metinius darbo planus;

7.5. vykdyti kasmetinę ir neeilines doktorantų atestacijas;

- 7.6. tvirtinti doktorantų egzaminų laikymo komisijas;
  - 7.7. vertinti doktorantų stažuočių paraiškas;
  - 7.8. vertinti parengtas disertacijas, doktorantų mokslines publikacijas ir doktorantų mokslinę kompetenciją;
  - 7.9. sudaryti disertacijų gynimo tarybas;
  - 7.10. papildyti institucijų, kurios informuojamos apie ginamas disertacijas, sąrašą (Reglamento 1 priedas), atsižvelgiant į ginamos disertacijos specifiką.
8. Svarbiausios katedros funkcijos:
- 8.1. formuoti katedros pasiūlymus disertacinių tyrimų tematikai;
  - 8.2. sudaryti doktorantams tinkamas darbo sąlygas;
  - 8.3. organizuoti doktorantų pedagoginę praktiką, kontroliuoti jos atlikimą;
  - 8.4. vykdyti kasmetines, tarpines ir neeilines doktorantų atestacijas;
  - 8.5. sudaryti doktorantų egzaminų laikymo komisijas;
  - 8.6. vertinti parengtas disertacijas, doktorantų mokslines publikacijas ir jų pasirengimą ginti disertacijas;
  - 8.7. informuoti Doktorantūros komitetą apie katedros nutarimus, susijusius su doktorantūros vykdymu.
9. Mokslo prorektorius funkcijos:
- 9.1. užtikrinti, kad disertacinės tematikos siūlymai būtų suderinti su universiteto interesais, o tyrimų rezultatai atitiktų doktoranto būsimosios galimos darbo vietos ir viešojo šalies intereso mokslo tyrimus.
  - 9.2. kontroliuoti doktorantūros vykdymą, struktūrinių padalinių atliekamų funkcijų ir priimamų sprendimų atitiktį teisės aktams;
  - 9.3. organizuoti doktorantų ir kitų doktorantūros vykdymo dalyvių apeliacijų nagrinėjimą.
10. Rektoriaus funkcijos:
- 10. 1. tvirtinti (įsakymais) doktorantūros komiteto nutarimus dėl doktorantų priėmimo, disertacijų gynimo tarybų sudarymo, doktorantų akademinį atostogų, doktorantų šalinimo iš doktorantūros;
  - 10.2. rūpintis doktorantūros vykdymo finansavimu.
11. Gynimo tarybos funkcijos:
- 11.1. vertinti ginamą disertaciją, disertanto (doktoranto ar eksterno) mokslines publikacijas ir disertanto mokslinę kompetenciją;
  - 11.2. priimti sprendimą dėl daktaro mokslo laipsnio suteikimo.
12. Doktorantūros skyriaus funkcijos:
- 12.1. tvarkyti doktorantų ir eksternų bylas;
  - 12.2. vykdyti doktorantūros vykdymo ir disertacijų gynimo apskaitą;
  - 12.3. tvarkyti VGTU doktorantūros vykdymo tinklalapį;
  - 12.4. saugoti doktorantūros vykdymo ir disertacijos gynimo dokumentus VGTU nustatyta dokumentų saugojimo tvarka.

3. DISERTACIJŲ TEMATIKOS, DOKTORANTŲ VADOVŲ IR PRIĖMIMO Į DOKTORANTŪRĄ KONKURSŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

13. Doktorantūros komitetas kiekvienais metais kovo mėnesį skelbia VGTU tinklalapyje disertacinių tyrimų temų ir doktorantų vadovų konkursą. Disertacinių tyrimų temas ir savo kandidatūras į doktorantų vadovus gali siūlyti VGTU mokslininkai, atitinkantys reikalavimus, nustatytus doktorantų vadovams (Reglamento 4 punktas). Kartu su siūlymu pretendentai į vadovus turi pateikti paskutiniųjų penkerių metų mokslo darbų sąrašą. Pagal gautus siūlymus iki balandžio 15 d. patvirtinamas prioritetinis disertacinių tyrimų su jų vadovais sąrašas.

14. Gavus Švietimo ir mokslo ministro skirtas doktorantūros vietas, gegužės mėnesį Doktorantūros komitetas skelbia VGTU tinklalapyje priėmimą į doktorantūrą. Skelbime kartu su priėmimo taisyklėmis nurodomos disertacinių tyrimų temos ir vadovai.

15. Prašymą dalyvauti priėmimo į doktorantūrą konkurse pretendentai pateikia Doktorantūros skyriui. Prašyme turi būti nurodyta pasirinkta tema ar kelios (ne daugiau 3) temos prioriteto tvarka. Kartu su prašymu reikia pateikti tokius dokumentus:

15.1. magistro arba vienpakopio aukštojo mokslo baigimo diplomą su priedu prie diplomo (originalus ir kopijas, originalai iš karto gražinami); jei diplomas įgytas užsienio universitete, kartu su diplomu teikiama Studijų kokybės vertinimo centro pažyma apie diplomo pripažinimą;

15.2. dviejų mokslininkų rekomendacijas;

15.3. gyvenimo aprašymą;

15.4. mokslo darbų sąrašą ir darbų atspaudus arba mokslinį referatą;

15.5. vieną nuotrauką dokumentams;

15.6. kitus skelbime apie priėmimą nurodytus dokumentus.

Pateikiant prašymą ir dokumentus reikia parodyti pasą ir socialinio draudimo pažymėjimą.

16. Doktorantūros komiteto priėmimo į doktorantūrą posėdis kviečiamas paskutinę birželio arba pirmąją liepos mėnesio savaitę. Į posėdį pokalbiui privalo atvykti visi stojantieji. Neatvykusių į posėdį pretendentų į doktorantus prašymai nesvarstomi.

17. Stojančiųjų konkursinė eilė sudaroma pagal tokius kriterijus (nurodytus priėmimo į doktorantūrą taisyklėse):

17.1. stojančiojo mokslinės veiklos rezultatai (paskelbti arba priimti spausdinti straipsniai, pranešimai konferencijose, jų atitiktis numatomai disertacijos temai);

17.2. baigtų studijų ir doktorantūros krypties atitiktis;

17.3. baigtų studijų pažymių svertinis vidurkis;

17.4. mokslininkų rekomendacijos;

17.5. pokalbio metu įvertintas doktoranto pasirengimas studijuoti doktorantūroje, jo užsienio kalbos mokėjimas.

Šių kriterijų įverčiai (balais) nustatomi priėmimo į doktorantūrą taisyklėse.

18. Pagal surinktus stojančiųjų įverčius kiekvienai skelbtai disertacinių tyrimų temai sudaroma konkurencinė eilė. Iš tokių eilių prioriteto tvarka (pagal surinktus balus) užpildomos turimos doktorantūros vietos.

19. Priėmimas į doktorantūrą įforminamas Doktorantūros komiteto posėdžio protokolu, kurį pasirašo posėdyje dalyvavę komiteto nariai. Tuo pačiu protokolu prie temų nurodyti vadovai skiriami doktorantų vadovais, o pagal jų priklausomybę katedroms doktorantai priskiriami atitinkamoms katedroms. Doktorantūros komiteto sprendimas dėl priėmimo į doktorantūrą tvirtinamas Rektoriaus įsakymu. Jeigu po priėmimo lieka laisvų doktorantūros vietų, rugpjūčio mėnesį Doktorantūros komitetas skelbia papildomą priėmimo į doktorantūrą konkursą, vykdomą ta pačia tvarka.

20. Pretendentų į doktorantūrą apeliacijas ir kitus ginčytinus priėmimo į doktorantūrą klausimus sprendžia Rektoriaus įsakymu paskirta apeliacinė komisija.

21. Tarp VGTU ir priimto į doktorantūrą asmens sudaroma studijų sutartis. Doktorantūros studijų pradžia – rugsėjo 1 d.

4. MOKSLINIS VADOVAVIMAS DOKTORANTAMS

22. Doktoranto studijoms ir moksliniams tyrimams vadovauja doktoranto vadovas – aktyvus mokslininkas, atitinkantis Reglamento 4 punkte nurodytus kvalifikacinius reikalavimus. Vadovas vienu metu gali vadovauti ne daugiau kaip penkiems doktorantams (įskaitant ir kitų mokslo kryptių).

23. Pradedant antraisiais doktorantūros metais tam tikram laikotarpiui Doktorantūros komiteto sprendimu gali būti skiriamas doktoranto konsultantas. Konsultantas turi atitikti kvalifikacinius reikalavimus, nurodytus Reglamento 4 punkte. Kandidatą į konsultantus siūlo

katedra, kurioje studijuoja doktorantas. Kartu su siūlymu katedra teikia Doktorantūros komitetui būsimo konsultanto rašytinį sutikimą konsultuoti doktorantą ir jo pastarųjų penkerių metų darbų sąrašą. Doktorantūros komiteto sprendimą skirti konsultantą įsakymu tvirtina Rektorius.

24. Doktoranto vadovas:

24.1. kartu su doktorantu sudaro individualų bendrą doktoranto studijų ir mokslinių tyrimų visam doktorantūros laikotarpiui plano projektą, kurį detalizuoja kiekvieniems doktorantūros metams, kai rengiami metiniai darbo planai;

24.2. teikia doktorantui mokslinę ir metodinę pagalbą, padeda spręsti organizacinius studijų ir mokslinių tyrimų bei disertacijos rengimo klausimus;

24.3. kiekvienai doktoranto atestacijai teikia savo išvadas apie doktoranto studijų bei mokslinių tyrimų rezultatus ir tikslingumą tęsti doktorantūros studijas.

25. Doktoranto konsultantas:

25.1. konsultuoja doktorantą tam tikrais mokslinių tyrimų aspektais;

25.2. organizuoja teorinių ar empirinių tyrimų vykdymą kituose VGTU padaliniuose ar kitose institucijose;

25.3. kiekvienai doktoranto atestacijai teikia savo išvadas apie atliktus tyrimus ir gautus rezultatus.

26. Doktorantas turi teisę teikti motyvuotą apeliaciją Doktorantūros komitetui, prašydamas keisti jo vadovą ar konsultantą. Vadovas ar konsultantas gali būti keičiamas ir katedros iniciatyva. Doktorantūros komitetas tokius prašymus apsvarsto ir priima sprendimą per vieną mėnesį.

5. DOKTORANTO DARBO PLANO SUDARYMO TVARKA

27. Doktoranto bendras darbo planas visam doktorantūros laikotarpiui sudaromas vadovaujantis Doktorantūros skyriaus parengtu doktorantūros studijų ir daktaro disertacijos rengimo tipiniu grafiku. Darbo plane turi būti numatyti tokie darbai:

27.1. doktorantūros dalykų studijos ir egzaminai;

27.2. mokslinės literatūros šaltinių analizė ir tyrimo objekto nagrinėjimas;

27.3. teoriniai ir empiriniai tyrimai;

27.4. disertacijos teksto rengimas;

27.5. pranešimų konferencijoms ir seminarams rengimas ir pristatymas;

27.6. tyrimų rezultatų publikavimas;

27.7. pedagoginė praktika;

27.8. parengtas disertacijos pakopinis nagrinėjimas ir vertinimas.

28. Bendrą darbo planą (visam studijų ir mokslinių tyrimų laikotarpiui) ir detalų planą pirmiesiems doktorantūros metams parengia vadovas kartu su doktorantu ir teikia tvirtinti Doktorantūros komitetui ne vėliau kaip per mėnesį nuo doktorantūros pradžios. Detalus darbo planas kiekvieniems kitiems doktorantūros studijų metams parengiamas ir teikiamas tvirtinti Doktorantūros komitetui atestuojant doktorantą už praėjusius metus.

29. Antrųjų ir trečiųjų doktorantūros metų doktoranto darbo planuose, tvirtinamuose atestuojant doktorantus pirmųjų ir antrųjų metų pabaigoje, tikslinamas tyrimo objektas, planuojamas dalyvavimas seminaruose, konferencijose, tarptautinėse mokslo programose, stažuotėse universitetuose ir mokslo centruose, iš jų bent viena stažuotė užsienyje, bent viena mokslinė publikacija recenzuojamuose periodiniuose mokslo leidiniuose kasmet, iš jų bent viena publikacija užsienio ar tarptautiniame leidinyje.

30. Baigiamiesiems doktorantūros metams planuojamas tyrimų rezultatų apibendrinimas, disertacijos teksto parengimas ir parengtos disertacijos pakopinis (vadovas, katedra, Doktorantūros komitetas) vertinimas. Baigiamųjų metų plane reikia numatyti paskelbti dar bent vieną straipsnį recenzuojamame mokslo žurnale.

31. Doktorantų bendrųjų darbo planų ir metinių darbo planų vienas egzempliorius laikomas jų bylose (Doktorantūros skyriuje), o kitas – katedroje.

6. DOKTORANTŪROS STUDIJOS IR MOKSLINIŲ TYRIMŲ VYKDYMAS

32. Doktorantūros studijas sudaro 4 dalykai, kurių bendra apimtis – ne mažesnė kaip 33 kreditai (ECTS). Pirmųjų metų doktoranto studijų programą sudaro bendroji ir specialioji dalys. Bendrąją dalį sudaro du Doktorantūros komiteto nustatyti dalykai. Iš jų vienas bendras visiems doktorantams – tai Šiuolaikinės rinkos ekonomika (9 kreditai), antras iš keturių alternatyvių dalykų (Globalizacijos iššūkiai ir teikiamos galimybės ekonominės galios ugdymui – 9 kreditai, Investavimo sprendimų ekonomika – 9 kreditai, Šalies (regiono) ekonominio technologinio išsivystymo skirtumų ir socialinės stratifikacijos sąveika – 9 kreditai, Veiklų ir technologijų ekonomika ir socialinės funkcijos – 9 kreditai), parenkamas atsižvelgiant į tai, kokio tipo problemą nagrinėja doktorantas. Specialiųjų studijų dalį sudaro du dalykai ne mažesnės kaip 15 kreditų apimties, kuriuos individualiai kiekvienam doktorantui nustato katedra, atsižvelgdama į disertacijos temą. Kiekvieno specialiojo studijų dalyko apimtis 6–9 kreditai. Be to, numatytas laisvai pasirenkamas pedagogikos dalykas (3 kreditai), kurį gali studijuoti kiekvienas doktorantas, siekiantis tinkamai pasirengti pedagoginiam darbui. Pedagogikos studijos organizuojamos kiekvienais metais centralizuotai visų mokslo kryptių VGTU doktorantams, pasirinkusiems tokias studijas.

33. Doktorantūroje studijuojama tik pagal Doktorantūros komiteto atestuotus dalykų modulius. Paskaitas doktorantūros studijose gali skaityti turintys mokslo laipsnį asmenys, kurių pastarųjų penkerių metų moksliniai tyrimai ir publikacijos atitinka dėstomus dalykus ir jie patys atitinka Reglamento 4 punkto kvalifikacinius reikalavimus. Kai dalyką studijuoja mažiau kaip 4 doktorantai, jie tai atlieka savarankiškai, konsultuojami dalyko dėstytojo.

34. Pirmuosius trejus doktorantūros metus doktorantas privalo atlikti 50–70 valandų kasmetinę pedagogikos praktiką. Praktiką organizuoja katedra, kurioje studijuoja doktorantas.

35. Nuo pirmųjų doktorantūros metų kartu su studijomis doktorantas pradeda kryptingus mokslinius tyrimus – mokslinių publikacijų disertacijos tema analizę, kompiuterinių programų paketų įvaldymą, teorinių ir empirinių tyrimų planavimą. Atliktų tyrimų rezultatus doktorantas pristato konferencijose ar seminaruose.

36. Doktorantas mokslinius tyrimus atlieka vadovaudamasis Doktorantūros komiteto patvirtintu darbo planu visam doktorantūros laikotarpiui ir detaliu metiniu darbo planu. Įvykdytų per metus užduočių turinys ir terminai bei įvykdymo kokybė vertinami doktoranto atestacijos metu.

37. Pagrindiniai mokslinių tyrimų etapai:

37.1. tyrimo objekto nagrinėjimas, su tyrimais susijusios medžiagos kaupimas ir mokslinė literatūros šaltinių analizė;

37.2. mokslinių tyrimų uždavinių formulavimas, tyrimo metodų parinkimas ar parengimas;

37.3. teoriniai ir empiriniai tyrimai;

37.4. atliktų tyrimų rezultatų apibendrinimas ir sklaida.

38. Doktorantas turi teisę VGTU nustatyta tvarka naudotis katedrose, laboratorijose, kituose mokslo padaliniuose esančia įranga ir bibliotekos ištekliais, reikalingais tyrimams, numatytiems jo mokslinių tyrimų programoje.

39. Doktorantų išvykos į konferencijas, seminarus ar kitus trumpalaikius mokslo renginius įforminamos Rektoriaus įsakymu. Doktorantas rašo prašymą Rektoriui, nuroydamas išvykos tikslą, vietą ir trukmę, atsiskaitymo už išvykos rezultatus formą ir būdus. Su prašymu reikia teikti išvykos motyvaciją ir laukiamą finansinę paramą (jei tokia yra) patvirtinančius dokumentus, taip pat doktoranto publikacijų sąrašą ir konferencijų, kuriose jis skaitė pranešimus, sąrašą. Prašymui turi tarpininkauti doktoranto vadovas, katedros vedėjas ir Mokslo prorektorius. Dirbantys VGTU pagal darbo sutartį doktorantai gali būti komandiruojami į išvyką darbuotojams nustatyta tvarka.

40. Nuolatinių studijų doktorantams, išvykstantiems į stažuotes užsienyje, paliekama stipendija, jei VGTU sutartiniuose išpareigojimuose tarptautinėms organizacijoms, įvairiems fondams ir Lietuvos mokslo tarybai nenumatyta kitaip. Per vieną savaitę po išvykos doktorantas dalykinę ataskaitą pateikia vadovui ir finansinę ataskaitą – buhalterijai.

7. DOKTORANTŲ EGZAMINAVIMAS IR ATESTAVIMAS

41. Kiekvieno dalyko studijos baigiamos egzaminu. Egzaminams laikyti katedros sudaro komisijas, kuriose turi būti ne mažiau kaip du mokslininkai, atitinkantys Reglamento 4 punkto reikalavimus, vienas iš jų – paskaitas skaitęs ar tą dalyką konsultavęs mokslininkas.

42. Egzaminai laikomi, kai doktorantas yra įvykęs visas dalyko modulio kortelėje numatytas praktines užduotis. Išlaikius egzaminą, užpildomas atitinkamas protokolas, kurį pasirašo egzaminuotojai. Šių protokolų originalai saugojami doktoranto byloje.

43. Įvykdytų tyrimų rezultatus ir darbo plano vykdymo eigą doktorantas iki kiekvienų mokslo metų birželio mėnesio vidurio pristato katedrai, kurioje jis studijuoja. Katedra priima protokolinią sprendimą apie doktoranto darbo plano vykdymą. Birželio mėnesio antroje pusėje doktorantą, remdamasis katedros teikimu, atestuoja Doktorantūros komitetas. Doktorantas pristato komitetui metinę ataskaitą apie studijų ir mokslinių tyrimų programos vykdymą, katedros protokolo išrašą ir darbo plano projektą kitiems doktorantūros metams. Dėl svarbių priežasčių katedros siūlymu Doktorantūros komitetas gali atidėti metinę doktoranto atestaciją iki rugpjūčio mėnesio paskutinės savaitės. Doktorantūros komiteto atestavimo protokolas ir doktoranto pateikti atestacijos dokumentai perduodami Doktorantūros skyriui.

44. Kiekvienų metų sausio mėnesio pabaigoje katedrose atliekama tarpinė doktorantų atestacija. Jei tarpinės atestacijos metu nustatoma, kad doktorantas nevykdo savo studijų ir mokslinių tyrimų programos, katedros posėdžio protokolo išrašas su neigiama išvada perduodamas Doktorantūros komitetui. Komitetas sprendžia apie tolesnių doktoranto studijų tikslingumą. Jei Doktorantūros komitetas prima sprendimą, kad studijas tikslinga nutraukti, posėdžio protokolas su tokiu sprendimu ir raštišku doktoranto vadovo paaiškinimu perduodamas Doktorantūros skyriui. Neatestuoti doktorantai rektoriaus įsakymu šalinami iš doktorantūros.

45. Rektorius, gavęs doktoranto prašymą, argumentuotą jo vadovo teikimą bei katedros ir Doktorantūros komiteto pritarimą, dėl svarbių priežasčių (liga, gimdymo atostogos ir pan.) savo įsakymu gali suteikti doktorantui akademinės atostogas iki vienerių metų, atitinkamai perkeldamas doktorantūros baigimo terminą (jeigu kitaip nenumato Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai).

8. DISERTACIJOS RENGIMAS IR VERTINIMAS

46. Mokslo daktaro disertacija turi atitikti Mokslo doktorantūros nuostatų 19–22 punktų reikalavimus. Disertacijos įforminimo reikalavimai pateikti Reglamento priede. Svarbiausius disertacinio tyrimo rezultatus doktorantas turi paskelbti ne mažiau kaip trijuose straipsniuose, išspausdintuose recenzuojamuose mokslo leidiniuose, ir pristatyti seminaruose arba mokslinėse konferencijose Lietuvoje ir užsienyje. Bent vienas doktoranto straipsnis turi būti paskelbtas užsienio ar tarptautiniame mokslo leidinyje.

47. Parengtą disertaciją (jei baigėsi doktorantūros laikas, ir nebaigtą rengti disertaciją) doktorantas pristato katedrai. Katedra skiria du ekspertus, kurie įvertina disertaciją, doktoranto paskelbtus mokslinius straipsnius, disertacinio tyrimo pristatymą konferencijose bei seminaruose ir teikia savo išvadas katedros posėdyje, dalyvaujant doktorantui, jo vadovui ir konsultantui (jei toks yra). Katedra išklauso doktoranto pranešimą ir atsakymus į klausimus, ekspertus bei vadovą ir teikia disertaciją kartu su svarstymo protokolu Doktorantūros komitetui.

48. Doktorantūros komitetas posėdyje, dalyvaujant doktorantui, įvertinęs parengtą disertaciją, doktoranto publikacijas, disertacinio tyrimo rezultatų sklaidą konferencijose, gali priimti šiuos sprendimus:

48.1. disertacija parengta tinkamai, ji atitinka Mokslo doktorantūros nuostatų 19–22 punktus, doktorantas įvykdė šių nuostatų 24 punkto reikalavimus, ir disertacija be pataisų arba po neesminių pataisų gali būti teikiama ginti vienerių metų po doktorantūros baigimo laikotarpiu;

48.2. disertacija tinkamai neparengta;

48.3. disertacinio tyrimo rezultatai nepakankamai publikuoti;

46.4. disertacinio tyrimo rezultatai nepakankamai pristatyti konferencijose arba seminaruose Lietuvoje ir užsienyje.

Tik 48.1 punkto Doktorantūros komiteto sprendimas reiškia, kad doktorantas baigęs doktorantūros studijas ir gali būti atestuotas. Doktorantas, neatestuotas pasibaigus doktorantūros trukmei, atleidžiamas iš doktorantūros ir laikomas nebaigusiu doktorantūros.

49. Jeigu priimamas sprendimas teikti disertaciją gynimui, doktorantūros komitetas sudaro penkių mokslininkų disertacijos gynimo tarybą ir vieną iš jos narių paskiria pirmininku. Gynimo tarybos nariai turi atitikti kvalifikacinius Reglamento 4 punkto reikalavimus, tarybos nariu negali būti disertanto vadovas arba jo konsultantas ir mokslininkas, turintis bendrų publikacijų su disertantu. Ne mažiau kaip vienas gynimo tarybos narys turi būti užsienio mokslininkas (jei Lietuvos mokslo taryba skiria lėšas jo dalyvavimui ginant disertaciją). Kartu Doktorantūros komitetas patvirtina individualų iki 10 adresatų, kurių nuomonė svarbi vertinant šią disertaciją, sąrašą. Jei disertacijoje yra komercinės ar valstybinės paslapties informacija, Doktorantūros komitetas gali nuspręsti rekomenduoti tokią disertaciją ginti uždareme posėdyje ir pranešimų apie disertacijos gynimą nesiųsti. Suderinus su gynimo tarybos nariais nustatomas disertacijos gynimo laikas ir vieta.

50. Doktorantūros komiteto sprendimas dėl disertacijos gynimo, gynimo tarybos sudarymo, gynimo vietos ir laiko tvirtinamas Rektoriaus įsakymu.

51. Doktorantas, suderinęs parengtą disertaciją su Doktorantūros skyriumi ir leidykla „Technika“, rašo Rektoriui prašymą leisti disertaciją ginti ir prašymą leisti disertaciją spausdinti. Rektoriui pasirašius įsakymą dėl disertacijos gynimo:

51.1. leidykla organizuoja disertacijos spausdinimą knygos pavidalu;

51.2. ne vėliau kaip mėnuo iki disertacijos gynimo Doktorantūros skyrius po vieną disertacijos egzempliorių teikia disertacijos gynimo tarybos nariams ir išsiunčia pranešimą apie numatomą ginti disertaciją Lietuvos mokslo tarybai ir adresatams – Lietuvos ir užsienio mokslo ir studijų institucijoms bei atskiriems mokslininkams (1 priedas ir individualus sąrašas). Pranešime nurodomi: disertanto vardas, pavardė, institucija, kurioje parengta disertacija, vadovas (disertaciją ginant eksternu – konsultantas) ir gynimo tarybos nariai (vardas, pavardė, mokslo laipsnis, mokslo kryptis ar kryptys, institucija), disertacijos pavadinimas, gynimo vieta ir laikas, interneto svetainės, kurioje skelbiama disertacija, adresas;

51.3. Doktorantūros skyrius apie disertacijos gynimą ir disertacijos internetinį adresą skelbia VGTU tinklalapyje, disertaciją knygos pavidalu teikia Universiteto bibliotekai.

52. Gynimo tarybos nariai rašytinius atsiliepimus apie disertaciją ir jos atitiktį Mokslo doktorantūros nuostatams pateikia Doktorantūros skyriui ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki disertacijos gynimo.

9. DISERTACIJOS GYNIMO IR MOKSLO DAKTARO DIPLOMO IŠDAVIMO TVARKA

53. Įprastai disertacija ginama viešame disertacijos gynimo tarybos posėdyje. Kai posėdis uždaras, jame be disertanto, jo vadovo ir gynimo tarybos narių gali dalyvauti Mokslo prorektorius, Doktorantūros skyriaus vedėjas ir VGTU darbuotojas, atsakingas už techninės įrangos funkcionavimą. Įprastai posėdžiai vyksta lietuvių kalba. Kai posėdyje vartojama kita kalba, ji turi būti verčiama į lietuvių kalbą. Posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja gynimo tarybos pirmininkas ir ne mažiau kaip trys nariai (įskaitant ir dalyvaujančius nuotolinės konferencijos būdu), o nedalyvaujantis tarybos narys iki posėdžio pradžios pateikia atsiliepimą apie disertaciją. Posėdžiui vadovauja disertacijos gynimo tarybos pirmininkas, kuris:

53.1. iki posėdžio pradžios išnagrinėja disertanto bylą ir įsitikina, kad byloje yra visi su doktorantūros studijomis, disertacijos rengimu ir vertinimu susiję dokumentai, taip pat posėdžiui reikalingi dokumentai (balsavimo biuleteniai, balsavimo protokolo blankas);

53.2. išnagrinėja gautus atsiliepimus apie disertaciją, kurie turi būti pateikti gynimo tarybos posėdžiui, arba paveda tai padaryti vienam iš tarybos narių;

53.3. įsitikina, kad posėdžiui pasirengta tinkamai: yra galimybė vykdyti garso arba vaizdo įrašą, demonstruoti vaizdo medžiagą ir, jei reikia, versti posėdžio dalyvių kalbas į lietuvių kalbą.

54. Disertacijos gynimo tarybos posėdžio seka tokia:

54.1. tarybos pirmininkas, įsitikinęs, kad posėdyje dalyvauja reikiamas tarybos narių skaičius, pristato disertanto bylą ir atsako į tarybos narių klausimus, jei po bylos pristatymo lieka neaiškumų;

54.2. disertantas 20 minučių trukmės pranešimu pristato darbo tikslą, uždavinius, svarbiausius įvykdytus tyrimus, taikytus metodus, gautus rezultatus, jų mokslinę ir praktinę reikšmę, formuluoja darbo išvadas, nurodo savo indėlį publikacijose disertacijos tema, atsako į gynimo tarybos narių ir kitų posėdžio dalyvių pateiktus klausimus;

54.3. suteikiama galimybė kalbėti disertanto moksliniam vadovui;

54.4. tarybos pirmininkas skelbia mokslinę diskusiją, kurios metu gynimo tarybos nariai argumentuotai įvertina mokslinį disertacijos lygį, gautų rezultatų naujumą ir originalumą, išvadų patikimumą ir pagrįstumą, nurodo darbo trūkumus ir aptaria disertanto mokslinę kompetenciją, įvertina disertacijos ir disertanto publikacijų atitiktį Mokslo doktorantūros nuostatų ir Reglamento reikalavimams;

54.5. tarybos pirmininkas ar jo paskirtasis tarybos narys viešai perskaito nedalyvaujančio gynimo tarybos nario atsiliepimą (jei toks yra) apie disertaciją ir kitus gautus atsiliepimus apie disertaciją. Disertantas argumentuotai atsako į atsiliepimuose pareikštas pastabas;

54.6. suteikiama galimybė kalbėti kitiems posėdžio dalyviams;

54.7. mokslinės diskusijos pabaigoje žodis suteikiamas disertantui;

54.8. patalpoje, skirtoje balsuoti, tarybos pirmininkas išdalija gynimo tarybos nariams slapto balsavimo biuletenius dėl mokslo daktaro laipsnio suteikimo disertantui. Po balsavimo tarybos pirmininkas užpildo balsavimo protokolą, atsižvelgdamas ir į nuotolinės konferencijos būdu dalyvaujančių gynimo tarybos narių balsus. Gynimo tarybos nariai, tiesiogiai dalyvavę posėdyje, atviru balsavimu patvirtina balsavimo rezultatus ir pasirašo balsavimo protokolą bei sprendimą, ar disertantui suteiktinas mokslo daktaro laipsnis. Sprendimas suteikti mokslo daktaro laipsnį laikomas priimtu, jeigu už jį balsuoja ne mažiau kaip trys gynimo tarybos nariai;

54.9. tarybos pirmininkas perskaito tarybos sprendimą visiems posėdžio dalyviams ir skelbia posėdžio pabaigą. Posėdžiui pasibaigus tarybos pirmininkas grąžina Doktorantūros skyriui disertacijos gynimo dokumentus.

55. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po disertacijos gynimo posėdžio Doktorantūros skyrius apie gynimo rezultatus praneša Lietuvos mokslo tarybai.

56. Per dvi savaites vienas apgintos disertacijos egzempliorius (išskyrus disertacijas, kurios apgintos uždareme posėdyje) pateikiamas Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai, disertacija paskelbiama Lietuvos elektroninių tezių ir disertacijų duomenų bazėje.

57. Jeigu gynimo taryba nusprendžia mokslo daktaro laipsnio nesuteikti, pataisyta ir (arba) papildyta disertacija gali būti teikiama ginti ne anksčiau kaip po vienerių metų. Šiuo atveju mokslo daktaro laipsnis įgyjamas eksternu pagal Reglamento 10 skyriaus reikalavimus. Nustačius mokslinio nesažiningumo faktą (plagiatą ar panašiai), disertacija antrą kartą negali būti ginama.

58. Jeigu doktorantas pateikia disertaciją iki doktorantūros pabaigos, ją gali ginti įprasta tvarka per 12 mėnesių po doktorantūros pabaigos. Neapginta per šį laikotarpį disertacija ginama eksternu Reglamento 10 skyriaus nustatyta tvarka.

59. Suteikto mokslo daktaro laipsnio diplomą išduodamas po to, kai Doktorantūros skyriui pateikiamas disertacijos gynimo tarybos posėdžio garso įrašas magnetinėje laikmenoje, patvirtintas gynimo tarybos pirmininko. Diplomą pasirašo gynimo tarybos pirmininkas ir Rektorius. Diplomą įteikiamas pagarbioje aplinkoje.

60. Doktorantūrą baigusio ir apgynusio disertaciją arba jos negynusio, taip pat nepriimto į doktorantūrą arba nebaigusio doktorantūros asmens byla vienerius metus saugoma Doktorantūros skyriuje, vėliau – VGTU Archyve.

10. MOKSLO DAKTARO DISERTACIJOS GYNIMAS EKSTERNU

61. Siekti įgyti mokslo daktaro laipsnį eksternu gali asmuo, turintis magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam prilygintą aukštąjį išsilavinimą (toliau – eksternas). Eksternas turi būti parengęs disertacijos rankraštį arba išleidęs mokslinę monografiją ir svarbiausius tyrimų rezultatus paskelbęs ne mažiau kaip trijuose straipsniuose, išspausdintuose recenzuojamuose mokslo leidiniuose.

62. Rektoriui adresuotas prašymas leisti ginti daktaro disertaciją eksternu kartu su Mokslo doktorantūros nuostatų 37 punkte įvardytais dokumentais įteikiamas Doktorantūros skyriui. Doktorantūros skyrius, nustatęs, kad pateiktieji dokumentai atitinka minėto 37 punkto reikalavimus, prašymą su priedais teikia Rektoriui. Rektorius prašymą su gauta medžiaga perduoda Doktorantūros komiteto pirmininkui.

63. Disertacijos parengtumui įvertinti Doktorantūros komitetas skiria du personalinius ekspertus ir vieną kolektyvinį – atitinkamą VGTU katedrą. Personaliniais ekspertais gali būti VGTU ir kitų mokslo institucijų mokslininkai.

64. Disertacijos parengtumui nustatyti, Doktorantūros komitetas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo eksterno prašymo gavimo kviečia posėdį. Posėdyje, dalyvaujant eksternui ir paskirtiems ekspertams (katedrai atstovauja jos vedėjas) nagrinėjama su eksterno prašymu gauta medžiaga ir ekspertų išvados dėl disertacijos atitikties Mokslo doktorantūros nuostatų 19–21 punktų reikalavimams. Priėmęs teigiamą sprendimą, doktorantūros komitetas:

64.1. skiria eksterno mokslinį konsultantą, kuris atlieka doktoranto vadovui numatytas funkcijas (Reglamento 25 punktas). Jeigu mokslo daktaro laipsnį įgyti eksternu siekia asmuo, kuris jau studijavo doktorantūroje, bet disertacijos negynė, doktorantūros komitetas gali jo konsultantu skirti ir buvusį doktoranto vadovą;

64.2. sprendžia eksterno jau išlaikytų doktorantūros studijų egzaminų įskaitymo klausimą, nustato, kokius dar doktorantūros studijų egzaminus turi išlaikyti, sudaro egzaminų komisijas ir laikymo grafiką;

64.3. skiria disertacijos gynimo datą, kuri turi būti ne vėliau kaip vieneri metai nuo sprendimo priėmimo dienos;

65. Eksterno egzaminai organizuojami Reglamento 7 skyriuje aprašyta tvarka, disertacija nagrinėjama ir ginama Reglamento 9 skyriuje nustatyta tvarka. Tai atliekama po to, kai eksternas pasirašo su VGTU sutartį padengti su mokslo laipsnio įgijimu tiesiogiai susijusias išlaidas pagal Doktorantūros skyriaus sudarytą sąmatą.

66. Jei Doktorantūros komitetas nusprendžia, kad disertacija dar neatitinka reikalavimų mokslo daktaro disertacijai ir ji negali būti parengta ginti per vienerius metus nuo prašymo įteikimo, eksternas pakartotinai su prašymu ginti disertaciją gali kreiptis ne anksčiau kaip po vienerių metų. Jei eksternas nesutinka su Doktorantūros komiteto sprendimu, jis gali teikti apeliaciją VGTU Senato mokslo komisijai. Šios komisijos sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

11. STIPENDIJŲ, PREMIJŲ IR PAŠALPŲ MOKĖJIMO TVARKA

67. Visiems nuolatinė studijų doktorantams, priimtiems į valstybės finansuojamas vietas, iš Lietuvos Respublikos biudžeto kaip valstybės parama mokamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto dydžio doktoranto stipendijos.

68. Doktoranto stipendija doktorantams mokama visą doktorantūros laiką. Doktorantams, išėjusiems akademiinių atostogų, stipendija nemokama. Jei metinės atestacijos metu nustatoma, kad doktorantas neįvykdė tų metų individualaus plano ir jo atestacija atidedama, už laikotarpį nuo atestacijos atidėjimo iki jo teigiamos atestacijos stipendija nemokama. Doktorantams, apgynusiems daktaro disertaciją anksčiau laiko, stipendija gali būti mokama dar tris mėnesius, jei jie įeina į doktorantūros trukmę.

69. VGTU gali organizuoti doktorantų geriausių mokslo darbų konkursą ir premijuoti konkurso nugalėtojus.

70. Doktorantams gali būti mokamos pašalpos, jei pateikiami pašalpos mokėjimą pateisinantys dokumentai. Kalendorinių metų pabaigoje už gerus studijų ir mokslinių tyrimų rezultatus iš sutaupyto doktorantūros stipendijų fondo valstybės finansuojamose vietose studijuojantiems doktorantams gali būti skiriamos iki vieno mėnesio stipendijos dydžio vienkartinės išmokos.

71. Nuolatinės ir iššęstinės doktorantūros studijos gali būti finansuojamos valstybės, kitų Lietuvos institucijų, administruojančių mokslo programas bei fondus, arba studijuojančio asmens ar jį remiančios institucijos lėšomis. Jei doktorantūros studijos finansuojamos ne iš VGTU lėšų, sudaroma sutartis tarp VGTU, doktoranto ir institucijos, kuri finansuoja doktoranto studijas.

72. Valstybės finansuojamose vietose studijuojantys nuolatinių studijų doktorantai, jei jie nedirba kitose darbovietėse, gali būti įdarbinti VGTU eiti tyrėjo arba asistento pareigas ne daugiau kaip pusę etato.

MOKSLO DAKTARO DISERTACIJOS ĮFORMINIMO REIKALAVIMAI

P1. Mokslo daktaro disertaciją (toliau – disertacija) sudaro disertacijos tekstas, jos santrauka ir disertanto mokslinių publikacijų disertacijos tema kopijos. Kai disertacijos tekstas rašomas lietuvių kalba, santrauka rašoma anglų kalba, kai disertacijos tekstas rašomas anglų arba kita kalba, santrauka rašoma lietuvių kalba. Lietuvių kalba parašytame disertacijos tekste paveikslų ir lentelių pavadinimai rašomi lietuvių ir anglų kalbomis.

P2. Disertacijos teksto apimtis – nuo 6 iki 10 autorinių lankų (autorinis lankas – 40 000 spaudos ženklų, skaičiuojant ir tarpelius tarp žodžių arba 3000 cm² spausdinto ploto iliustracijų), santraukos apimtis – maždaug 1 autorinis lankas.

P3. Disertacija įforminama ir spausdinama kaip knyga (paprastai A5+ formato 20 egz. tiražu) su disertacijos ir jos santraukos tekstais ir su pridėjama kompaktine plokštele, į kurią įrašomos disertanto mokslinės publikacijos disertacijos tema. Į kompaktinę plokštelę įrašomi ir visų straipsnių bendra autorių rašytiniai sutikimai, kad disertantas teiktų šį straipsnį, gindamas savo disertaciją.

P4. Disertacijos tekste turi būti tokios pagrindinės dalys:

P4.1. Įvadas. Jame pagrindžiama tiriamoji problema, apibrėžiamas darbo aktualumas ir darbo tikslas, sprendžiami uždaviniai tikslui pasiekti, darbo mokslinis naujumas ir jo teorinė bei taikomoji reikšmė. Rekomenduojama įvado apimtis – 3–4 puslapiai.

P4.2. Mokslo publikacijų disertacinio tyrimo tema analitinė apžvalga, kuri baigiama tyrimo kryptių ir sprendinių uždavinių konkretizavimu. Apžvalginio skyriaus apimtis – 20–25 proc. disertacijos teksto be santraukos ir literatūros sąrašo.

P4.3. Darbo teorinė dalis – autoriaus siūlomi problemos sprendimai, jo sukurto mokslinio produkto pagrindimas, produkto taikymo sąlygų aprašymas.

P4.4. Darbo empirinė dalis. Aprašomi pasirinkti empirinio tyrimo metodai, tyrimų vykdymas ir gautieji rezultatai. Gauti empirinio tyrimo rezultatai lyginami su teorinių tyrimų ir kitų darbų autorių publikuotais rezultatais.

P4.5. Darbo rezultatų apibendrinimas ir rekomendacijos. Formuluojamose apibendrinančiose išvadose aptariamas siekto disertacinio tyrimo tikslo įgyvendinimas ir sprendimų uždavinių rezultatai, gautų rezultatų originalumas ir mokslinis naujumas, jų taikymo galimybės ir taikymo nauda. Jei tikslinga, formuluojamos rekomendacijos gautų rezultatų taikymui. Apibendrinančiose išvadose negali būti visuotinai žinomų arba trivialių teiginių.

P4.6. Literatūros sąrašas. Disertacijos tekste cituotos literatūros sąrašė reikia teikti ne tik pirmuosius šaltinius, nagrinėjančius disertacijoje gvildenamą temą, bet ir naujausias mokslo periodikos publikacijas disertacijos tema. Literatūros sąrašė teikiama apie 100–200 šaltinių.

P4.7. Autoriaus publikacijų disertacijos tema sąrašas, kuriame turėtų būti ne mažiau kaip trys straipsniai recenzuojamuose mokslo leidiniuose, taip pat publikacijos mokslo konferencijų ir kituose leidiniuose. Šiame sąrašė nurodomi autoriaus vykdyti projektai.

P5. Santraukos struktūra turi atitikti disertacijos teksto struktūrą. Santraukoje nekartojami disertacijos tekste teikti literatūros sąrašai. Santraukos pabaigoje pateikiamos trumpos žinios apie disertantą: duomenys apie jo studijas, įgytą kvalifikaciją, darbo veiklą, stažuotes Lietuvos ir užsienio mokslo ir studijų institucijose.

P6. Mokslo daktaro disertacijos ir jos santraukos įforminimo pavyzdžiai teikiami VGTU vidiniame tinklalapyje.